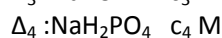
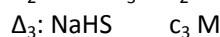
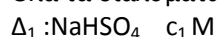

Άλατα

Να χαρακτηρίσετε τα παρακάτω υδατικά διαλύματα αλάτων ως όξινα ή βασικά χωρίς να υπολογίσετε το pH .

Όλα τα διαλύματα βρίσκονται στους 25°C και ισχύουν οι γνωστές προσεγγίσεις.

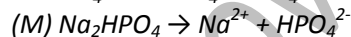
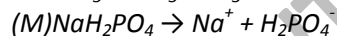
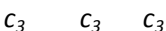
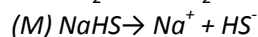
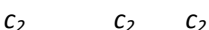
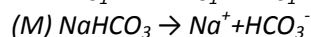
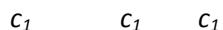
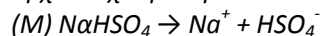

Σας δίνεται και ο παρακάτω πίνακας

Οξύ	K_{a1}	pK_{a1}	K_{a2}	pK_{a2}	K_{a3}	pK_{a3}
H_2SO_4	ισχυρό	ισχυρό	$1,2 \cdot 10^{-2}$	1,92	-	-
H_2CO_3	$4,3 \cdot 10^{-7}$	6,37	$5,6 \cdot 10^{-11}$	10,25	-	-
H_2S	$1,3 \cdot 10^{-7}$	6,89	$7,1 \cdot 10^{-15}$	14,15	-	-
H_3PO_4	$7,6 \cdot 10^{-3}$	2,12	$6,2 \cdot 10^{-8}$	7,21	$2,1 \cdot 10^{-13}$	12,68

Απάντηση:

Αρχικά έχουμε την διάσταση όλων των αλάτων:

Γνωρίζουμε το Na δεν υδρολύεται αφού προέρχεται από ισχυρή βάση.

Το HSO_4^- εύκολα γνωρίζουμε ότι είναι οξύ καθώς το H_2SO_4 είναι ισχυρό στο 1^ο ιοντισμό του άρα το HSO_4^- σε υδατικό διάλυμα μόνο του σίγουρα λειτουργεί ως οξύ άρα το Δ_1 είναι όξινο.

Το πρόβλημα βρίσκεται στα υδατικά διαλύματα που περιέχουν μόνο ένα από τα ιόντα:

HCO_3^- , HS^- , H_2PO_4^- , HPO_4^{2-} καθώς είναι αμφολύτες, άρα πρέπει να διερευνήσουμε αν μέσα σε υδατικό διάλυμα συμπεριφέρονται ως οξέα ή ως βάσεις.

Αν η άσκηση δεν μας ζητά αιτιολόγηση τότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο που μας δίνει περίπου το pH των διαλυμάτων αυτών των ιόντων :

$$\text{pH} = \frac{1}{2} (\text{p}K_{a1} + \text{p}K_{a2}) \rightarrow \text{για τα } \text{HCO}_3^-, \text{HS}^-, \text{H}_2\text{PO}_4^-$$

$$\text{pH} = \frac{1}{2} (\text{p}K_{a2} + \text{p}K_{a3}) \rightarrow \text{για το } \text{HPO}_4^{2-}$$

$$\Delta_2 : \text{HCO}_3^- \xrightarrow{\text{pH}_2} \text{pH}_2 = \frac{1}{2} (\text{p}K_{a_1(\text{H}_2\text{CO}_3)} + \text{p}K_{a_2(\text{H}_2\text{CO}_3)}) = \frac{1}{2} (6,37 + 10,25) = 8,31 : \text{Βασικό}$$

$$\Delta_3 : \text{HS}^- \xrightarrow{\text{pH}_3} \text{pH}_3 = \frac{1}{2} (\text{p}K_{a_1(\text{H}_2\text{S})} + \text{p}K_{a_2(\text{H}_2\text{S})}) = \frac{1}{2} (6,89 + 14,15) = 10,52 : \text{Βασικό}$$

$$\Delta_4 : \text{H}_2\text{PO}_4^- \xrightarrow{\text{pH}_4} \text{pH}_4 = \frac{1}{2} (\text{p}K_{a_1(\text{H}_3\text{PO}_4)} + \text{p}K_{a_2(\text{H}_3\text{PO}_4)}) = \frac{1}{2} (2,12 + 7,21) = 4,66 : \text{Όξινο}$$

$$\Delta_2 : \text{HPO}_4^{2-} \xrightarrow{\text{pH}_5} \text{pH}_5 = \frac{1}{2} (\text{p}K_{a_2(\text{H}_3\text{PO}_4)} + \text{p}K_{a_3(\text{H}_3\text{PO}_4)}) = \frac{1}{2} (7,21 + 12,68) = 9,95 : \text{Βασικό}$$

Αν η άσκηση απαιτεί αιτιολόγηση πρέπει για κάθε ιόν να υπολογίσουμε και την K_a ώστε να την συγκρίνουμε με την K_b του.

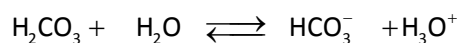
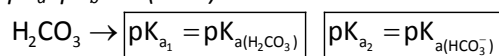
Αν $K_a > K_b$ το διάλυμα του ιόντος είναι όξινο αντίθετα αν $K_a < K_b$ το διάλυμα είναι βασικό

Για τα συζυγή οξέα και βάσεις ισχύει :

$$K_a K_b = K_w$$

$$\text{p}K_a + \text{p}K_b = \text{p}K_w$$

$$\text{p}K_a + \text{p}K_b = 14 \quad (25^\circ\text{C})$$

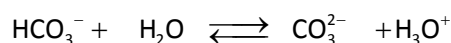

οξυ

βάση

$$\text{p}K_{a(\text{H}_2\text{CO}_3)} = 6,37$$

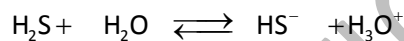
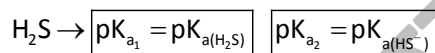
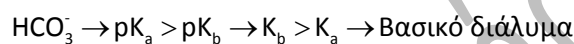
$$\text{p}K_{b(\text{HCO}_3^-)} = 14 - 6,37 = 7,63$$

οξυ

βάση

$$\text{p}K_{a(\text{HCO}_3^-)} = 10,25$$

οξυ

βάση

$$\text{p}K_{a(\text{H}_2\text{S})} = 6,89$$

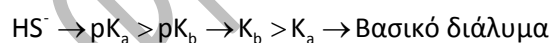
$$\text{p}K_{b(\text{HS}^-)} = 14 - 6,89 = 7,11$$

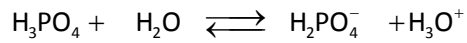
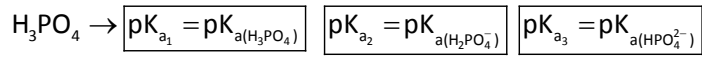

οξυ

βάση

$$\text{p}K_{a(\text{HS}^-)} = 14,15$$

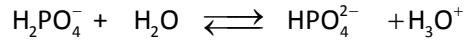

οξύ

βάση

$$\text{p}K_{\text{a}(\text{H}_3\text{PO}_4)} = 2,12$$

$$\text{p}K_{\text{b}(\text{H}_2\text{PO}_4^-)} = 14 - 2,12 = 11,88$$

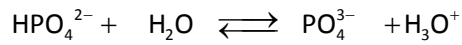

οξύ

βάση

$$\text{p}K_{\text{a}(\text{H}_2\text{PO}_4^-)} = 7,21$$

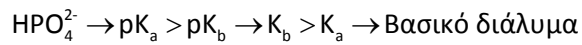
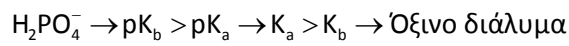
$$\text{p}K_{\text{b}(\text{HPO}_4^{2-})} = 14 - 7,21 = 6,79$$

οξύ

βάση

$$\text{p}K_{\text{a}(\text{HPO}_4^{2-})} = 12,68$$

Φροντιστήρια *Εκκάλη*